

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžf/88/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014201074
Dátum vydania rozhodnutia: 16.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4014201074.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: FENESTRA Sk, spol. s r. o., Priemyselná 17, Zlaté Moravce, IČO: 36 521 451, právne zastúpený: Matejka & Haluška s. r. o., advokátska kancelária, Lazovná 20, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100304/1/409743/2014 zo dňa 16.09.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/190/2014-52 zo dňa 21.10.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/190/2014-52 zo dňa 21. októbra 2015 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred súdom prvého stupňa

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej v texte rozsudku len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) v súlade s ust. § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ktorým žalovaný správny orgán postupom podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „daňový poriadok“ alebo „zákon č. 563/2009 Z. z.“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Zlaté Moravce č. 9416301/5/2706032/2014 zo dňa 11.06.2014, ktorým správca dane podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku vyrubil žalobcovi pokutu 60,- eur za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku za nepredloženie súhrnného výkazu DPH za január 2012 v lehote a v súlade s § 80 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon č. 222/2004 Z. z.“ alebo „zákon o DPH“).

Krajský súd v odôvodnení preskúmaného rozsudku citujúc ustanovenia § 80 ods. 1, ods. 9 zákona o DPH, § 2 písm. b), e), f), § 63 ods. 1, § 84 ods. 1 písm. g), § 154 ods. 1 písm. j), § 155 ods. 1 písm. e), ods. 11, § 158 ods. 1, ods. 3, ods. 5 daňového poriadku, § 114 ods. 1 písm. a), b), c), f), § 120 ods. 1, ods. 2, § 121, § 155 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 159, § 161 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobca si nesplnil svoju povinnosť uloženú mu ust. § 80 ods. 9 zákona o DPH, čím naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 154 ods. 1 daňového poriadku, preto vyrubená pokuta podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku bola vyrubená v súlade so zákonom, v lehote podľa ust. § 69 ods. 1 daňového poriadku.

V konaní nebolo sporné, že žalobca ako platiteľ dane z pridanej hodnoty bol v roku 2012 povinný podávať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz podľa ust. § 80 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov účinnom do 30.09.2012 za každý kalendárny mesiac, v ktorom nastala niektorá zo skutočností uvedených pod písm. a) až d) tohto zákona, a to v lehote podľa ust. § 80 ods. 9 veta prvá tohto zákona. Konkrétne za kalendárny mesiac január 2012 bol žalobca povinný podať súhrnný výkaz najneskôr do 20.02.2012, pričom tak urobil dňa 21.02.2012, v dôsledku čoho sa s podaním tohto výkazu dostal do omeškania.

Na základe uznesenia Okresného súdu Nitra zo dňa 15.05.2013 v konaní pod sp. zn. 32R/3/2013 sa u neho začalo reštrukturalizačné konanie, ktoré bolo ukončené na základe súdom potvrdeného reštrukturalizačného plánu u žalobcu ako dlžníka, a to uznesením súdu zo dňa 31.01.2014, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 07.02.2014.

Krajský súd zdôraznil, že zákon č. 563/2009 Z. z. ustanovuje, kto a v akom prípade sa dopustí správneho deliktu, pričom v ust. § 155 tohto zákona sú uvedené sankcie, ktoré správca dane uloží za správny delikt. Uvedené ustanovenie je pritom formulované tak, že správca dane pokutu uloží, teda nie tak, že má možnosť ju uložiť. Správca dane si svoju povinnosť splnil dňa 11.06.2014 (teda po skončení reštrukturalizačného konania), kedy vydal rozhodnutie, ktorým žalobcovi uložil pokutu v sume 60,- eur podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku, teda za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, skutková podstata ktorého spočívala v tom, že nepodal súhrnný výkaz za kalendárny mesiac január 2012 v zákonom stanovenej lehote, t. j. do 20.02.2012, teda nesplnil si povinnosť nepeňažnej povahy, ktorú mu ukladá ust. § 80 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. Žalobca s takýmto postupom nesúhlasil tvrdiac, že pohľadávka žalovaného, ktorej zodpovedá jeho povinnosť (povinnosť žalobcu) zaplatiť pokutu, je právom na peňažné plnenie, ktoré je spojené s obdobím pred začatím reštrukturalizačného konania a z toho dôvodu bolo potrebné túto pohľadávku riadne a včas uplatniť v reštrukturalizácii.

V predmetnej veci bolo potrebné prioritne posúdiť otázku vzniku pohľadávky vo forme pokuty, ktorá bola žalobcovi uložená správcou dane podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku a či správcovi dane vznikla povinnosť prihlásiť takúto pohľadávku z titulu pokuty (z dôvodu nepodania súhrnného výkazu v zákonom stanovenej lehote) prihláškou do reštrukturalizačného konania. Vychádzajúc zo znenia relevantných zákonných ustanovení, z ktorých vyplýva, že správca dane nemá povinnosť prihlásiť tú daňovú pohľadávku, ktorá sa stala splatnou po povolení reštrukturalizácie, dospel krajský súd k záveru, že v danom prípade nebolo možné pohľadávku správcu dane (vzniknutú z titulu uloženia pokuty za nesplnenie nepeňažnej povinnosti) prihlásiť do reštrukturalizačného konania skončeného na základe uznesenia súdu zo dňa 31.01.2014, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 07.02.2014, nakoľko táto pohľadávka vo forme pokuty vznikla až na základe rozhodnutia správcu dane zo dňa 11.06.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím žalovaného zo dňa 16.09.2014 až dňa 22.09.2014 (teda až po skončení reštrukturalizačného konania) a žalobca bol povinný túto pokutu zaplatiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, t. j. do 07.10.2014, kedy nastala jej splatnosť.

Súd vychádzal pritom z ust. § 2 písm. b) daňového poriadku, podľa ktorého sa daňou pre účely tohto

zákona rozumie daň, vrátane pokuty podľa tohto zákona. Podľa ust. § 2 písm. e) a f) daňového poriadku, daňovou pohľadávkou je pohľadávka správcu dane na dani (teda i pokute) do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak a daňovým nedoplatkom je dlžná suma dane, teda i pokuty po lehote splatnosti dane.

Pokuta je v zákone č. 563/2009 Z. z. upravená v jeho piatej časti označenej ako „Zodpovednosť za porušenie povinností“ ako jedna zo sankcií (druhou sankciou je úrok z omeškania), pričom z ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku vyplýva, že pokutu správca dane uloží za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, t. j. za nesplnenie niektorej z povinností nepeňažnej povahy podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov, medzi ktorými je uvedený i zákon č. 222/2004 Z. z., ktorý ukladá povinnosť podať súhrnný výkaz do 20 dní po skončení príslušného kalendárneho mesiaca, pričom porušenie tejto povinnosti sa považuje za správny delikt.

Vyššie uvedené zákonné ustanovenie je teda formulované tak, že správca dane je túto sankciu (vo forme pokuty) povinný uložiť za správny delikt, ktorého sa žalobca dopustil tým, súhrnný výkaz za január 2012 nepodal do 20.02.2012, ale urobil tak dňa 21.02.2012. Povinnosť daňového subjektu zaplatiť pokutu však nevzniká automaticky momentom nesplnenia nepeňažnej povinnosti (v tomto čase nie je zrejmá ani výška pokuty), ale vznikne daňovému subjektu až v prípade, keď správca dane túto pokutu uloží (určí sumu pokuty a jej splatnosť) a jeho rozhodnutie nadobudne právoplatnosť. Vo veci bolo potrebné vychádzať z ust. § 63 ods. 1 daňového poriadku, z ktorého vyplýva, že ukladať povinnosti alebo priznávať práva podľa tohto zákona možno len rozhodnutím, ktoré musí byť doručené podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť žalobcu zaplatiť pokutu a pohľadávka správcu dane vo forme pokuty za nesplnenie nepeňažnej povinnosti (nepodanie súhrnného výkazu) v zákonom stanovenej lehote teda vznikla, až keď bola táto pokuta správcom dane rozhodnutím uložená, resp. až právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

Krajský súd uviedol, že z piatej časti zákona č. 563/2009 Z. z. označenej ako „Zodpovednosť za porušenie povinností“ vyplýva, že v konaní o uloženie pokuty správca dane túto pokutu uloží, ak daňový subjekt napr. nesplní svoju zákonom stanovenú povinnosť a nepodať súhrnný výkaz do 20 dní po skončení kalendárneho mesiaca, za ktorý mal tento výkaz podať. Jedná sa teda o samostatné sankčné konanie, ktoré nastupuje až po porušení zákonom stanovenej povinnosti a pohľadávka správcu dane z takéhoto konania vzniká až na základe právoplatného rozhodnutia o uložení pokuty. V tejto súvislosti súd dal do pozornosti žalobcu rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.04.2015 v konaní pod sp. zn. 5Sžf/146/2013, v ktorom bola riešená obdobná problematika sankcie za porušenie zákonom uloženej povinnosti zo strany daňového subjektu.

Zdôraznil, že až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia zo dňa 11.06.2014 (ktorým bola žalobcovi uložená pokuta) teda vznikla správcovi dane pohľadávka vo vzťahu k žalobcovi ako daňovému subjektu, ktorý sa dopustil správneho deliktu, z čoho potom vyplynulo, že pohľadávku na pokute si žalovaný nemohol uplatniť v reštrukturalizačnom konaní, nakoľko v čase jeho začatia ani skončenia táto pohľadávka neexistovala. Z uvedeného nesporne vyplynulo, že pokuta sa stala daňovým nedoplatkom žalobcu v zmysle ust. § 2 písm. f) daňového poriadku až po jej uložení (inak povedané pokutu pred jej uložením, resp. bez jej uloženia nie je možné považovať za daňový nedoplatok daňovníka a pohľadávku správcu dane), kedy už bola známa jej výška. Pokiaľ žalobca v žalobe namietal, že predmetná pohľadávka správcu dane vo forme pokuty vznikla voči žalobcovi ešte pred začatím reštrukturalizačného konania a túto mal správca dane prihlásiť v reštrukturalizačnom konaní postupom podľa zák. č. 7/2005 Z. z., súd túto námietku s poukazom na uvedené považoval za nedôvodnú. Navyiac správca dane nemohol túto pohľadávku prihlásiť do reštrukturalizačného konania, nakoľko nebola známa ani jej výška. Správcovi dane nič nebráni v tom, aby aj po ukončení reštrukturalizačného konania uložil pokutu za porušenie zákonom stanovenej povinnosti, ku ktorému došlo pred jeho začatím.

Nevyhnutným predpokladom preto, aby správca dane postupoval podľa ust. § 158 ods. 5 zák. č. 563/2009 Z. z. a prihlásil pohľadávku do reštrukturalizačného konania je totiž existencia takejto pohľadávky, pričom len daňový nedoplatok sa v zmysle ust. § 158 ods. 1 daňového poriadku považuje

za pohľadávku na účely konkurzu a reštrukturalizácie. Záver žalovaného, že pokuta nebola v čase začatia a ani ukončenia reštrukturalizačného konania daňovým nedoplatkom, keďže nebola uložená pred jeho začatím, a teda pre účely reštrukturalizácie sa nepovažovala za pohľadávku, ktorá by mohla a mala byť prihlásená do reštrukturalizácie bol podľa názoru súdu výsledkom správneho právneho posúdenia veci. Pokuta ako pohľadávka správcu dane môže vzniknúť až okamihom právoplatnosti rozhodnutia ukladajúceho daňovému subjektu povinnosť túto sankciu zaplatiť, a teda len týmto okamihom sa daňová pohľadávka správcu dane stáva istou daňovou pohľadávkou.

Nemožno preto súhlasiť ani s tvrdením žalobcu, že predmetná pohľadávka (pokuta) zanikla v zmysle ust. § 84 ods. 1 písm. g) daňového poriadku, pretože podľa tohto zákonného ustanovenia zanikajú len tie pohľadávky, ktoré v reštrukturalizačnom konaní neboli riadne a včas prihlásené (hoci prihlásené byť mali a mohli), ani s tvrdením žalobcu, že tieto pohľadávky po skončení reštrukturalizácie nemožno dodatočne vyrubiť, pretože v predmetnom prípade sa nejednalo o pohľadávku, ktorá mala byť prihlásená do reštrukturalizačného konania, keďže v čase jeho začatia a ani skončenia nebola daňovým nedoplatkom v zmysle ust. § 158 ods. 1 daňového poriadku v spojení s ust. § 2 písm. f) tohto zákona. Záver žalovaného, že pokuta bola uložená za správny delikt v súlade s ust. § 155 ods. 1 písm. e) a podľa ust. § 155 ods. 11 daňového poriadku bol teda výsledkom správneho právneho posúdenia veci a správnej aplikácie ustanovení daňového poriadku a zákona č. 7/2005 Z. z.

Žalobca v podanej žalobe poukazoval na právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 95, ktoré bolo začlenené do ôsmej časti (osobitné ustanovenia pre konkurz a reštrukturalizáciu) zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinnom do 31.12.2011, v tom zmysle, že podľa tejto právnej úpravy bolo potrebné uplatniť pokutu v reštrukturalizácii prihláškou. Poukazovanie na túto právnu úpravu bolo však podľa názoru súdu irelevantné, nakoľko od 01.01.2012 je účinný zákon č. 563/2009 Z. z., ktorý vo svojej šiestej časti (osobitné ustanovenia pre konkurz a reštrukturalizáciu) obsahuje i ust. § 158 ods. 1, v zmysle ktorého sa daňový nedoplatok na účely konkurzu a reštrukturalizácie považuje za pohľadávku. Daňový nedoplatok je dlžná suma dane (teda i pokuty) po lehote splatnosti dane, čo výslovne vyplýva z ust. § 2 písm. f) daňového poriadku. Správca dane si podľa názoru súdu a s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia daňového poriadku nemohol prihlásiť do reštrukturalizácie pohľadávku na pokute, pretože táto pohľadávka nevznikla automaticky tým, že žalobca bol v omeškaní s plnením svojej nepeňažnej povinnosti a v čase začatia ani skončenia reštrukturalizačného konania nebola známa suma daňového nedoplatku (pokuty), ani jej splatnosť. Bolo potrebné teda vydať rozhodnutie o uložení pokuty, v ktorom bola určená suma pokuty, t. j. 60,- eur a jej splatnosť, t. j. do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, v dôsledku čoho potom žalobcovi vznikol daňový nedoplatok v tejto sume, ktorému korešponduje daňová pohľadávka správcu dane v tejto sume. Správca dane pokutu uložil v zákonom stanovenej lehote vyplývajúcej z ust. § 155 ods. 11 daňového poriadku, teda do piatich rokov od konca roka, v ktorom sa žalobca ako daňový subjekt dopustil správneho deliktu, t. j. v roku 2012.

K tvrdeniam žalobcu ohľadne nevymáhateľnosti uloženej pokuty, ktorá je podľa jeho názoru nespochybniteľná, súd uviedol, že správca dane musel postupovať podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) a žalobcovi uložil pokutu za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, pričom v tomto konaní nemohol posudzovať vymáhateľnosť tejto pohľadávky. Rovnako tak otázku vymáhateľnosti pokuty neposudzoval ani súd v tomto konaní, nakoľko predmetom žaloby bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 16.09.2014 a postup predchádzajúci jeho vydaniu, teda dôvodnosť uloženia pokuty. Je potrebné odlišovať možnú vymáhateľnosť pokuty ako daňovej pohľadávky správcu dane od rozhodnutia o uložení pokuty.

S poukazom na vyššie uvedené potom správca dane dňa 11.06.2014 dôvodne vydal rozhodnutie, v zmysle ktorého žalobcovi uložil pokutu v sume 60,- eur za nesplnenie nepeňažnej povinnosti, t. j. za nepodanie súhrnného výkazu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január 2012 v zákonom stanovenej lehote, t. j. do 20.02.2012, pričom tak urobil v lehote podľa v ust. § 155 ods. 11 daňového poriadku. Správne postupoval i žalovaný, keď svojim rozhodnutím zo dňa 16.09.2014 rozhodnutie správcu dane zo dňa 11.06.2014 ako vecne správne potvrdil.

Z týchto dôvodov prvostupňový súd podľa ust. § 250j ods. 1 OSP žalobu zamietol, pretože dospel k

záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného sú v súlade so zákonom, pričom žalovaný sa vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal s námietkami žalobcu v podanom odvolaní ohľadne vzniku pohľadávky vo forme pokuty a jeho rozhodnutie z vyššie uvedených dôvodov podľa názoru súdu nemožno považovať za prekvapujúce, arbitrárne a ani nezákonné.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 250k ods. 1 OSP a neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

II.

Odvolanie žalobcu, Vyjadrenie žalovaného

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, a to z dôvodu, že predmetný rozsudok bol vydaný v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže prvostupňový súd neaplikoval všetky relevantné právne normy a ním aplikované právne normy nesprávne interpretoval.

Žalobca zdôraznil, že už v žalobe poukazoval na to, že uznesením Okresného súdu v Nitre vydaným pod sp. zn. 32R/3/2013 zo dňa 15.05.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 97/2013 zo dňa 22.05.2013 bolo voči žalobcovi začaté reštrukturalizačné konanie, uznesením z 21.06.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 124/2013 zo dňa 28.06.2013 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu a uznesením z 31.01.2014 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 26/2014 zo dňa 07.02.2014 bol potvrdený reštrukturalizačný plán žalobcu prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 10.01.2014 a súčasne skončená reštrukturalizácia.

Uviedol, že vychádzajúc z ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, najmä z jeho ust. § 120 ods. 1 a ods. 2 možno na základe diferenčného kritéria času vzniku pohľadávky v reštrukturalizácii rozlišovať dve základné skupiny pohľadávok veriteľov dlžníka, a to pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou podľa § 121 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z. a prednostné pohľadávky.

Pohľadávky uplatňované v reštrukturalizácii prihláškou predstavujú rozhodujúcu skupinu pohľadávok, tzv. staré dlhy, ktorých splnenie je účelom a cieľom reštrukturalizácie, pričom ide o pohľadávky vzniknuté pred začatím reštrukturalizačného konania; osoby oprávnené z takýchto pohľadávok (veritelia) sú povinné v záujme aspoň čiastočného uspokojenia ich prihlásiť spôsobom ustanoveným zákonom č. 7/2005 Z. z. do reštrukturalizácie s tým, že pokiaľ tieto prihláškou uplatnené nebudú, v dôsledku potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zanikne právo tieto nároky voči dlžníkovi vymáhať. V zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. sa riadne a včas prihlásené pohľadávky veriteľov dlžníka zahŕňajú do reštrukturalizačného plánu a sú v zmysle neho uspokojované. Naopak, za prednostné pohľadávky zákon považuje také peňažné pohľadávky veriteľov dlžníka, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, po jeho začatí, pričom na ne nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania a ani sa spravidla nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu.

Z vyššie uvedeného podľa názoru žalobcu vyplýva, že peňažné pohľadávky a iné práva na peňažné plnenie, ktoré nespĺňajú pojmové vymedzenie prednostnej pohľadávky, najmä však nie sú založené alebo nenachádzajú svoj základ v skutkových dejoch, ktoré sa odohrali po začatí reštrukturalizačného konania, musia byť za účelom uplatňovania práv s nimi spojených v reštrukturalizácii riadne a včas uplatnené prihláškou, inak in generale platí, že v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom nadobúdajú povahu naturálnej obligácie, a teda stávajú sa nevymáhateľnými pohľadávkami, ktorý účinok explicitne vyplýva z § 120 ods. 1 druhá veta zákona č. 7/2005 Z. z. a ust. § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.

Žalobca mal teda za to, že v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami v spojení s ust. § 84 ods. 1 písm. g) daňového poriadku táto pohľadávka zanikla z dôvodu, že nebola v reštrukturalizačnom konaní riadne a včas prihlásená.

Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že preskúmaným rozhodnutím bola uložená pokuta podľa ust. § 155

ods. 1 písm. e) daňového poriadku za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) citovaného zákona, ktorého sa žalobca dopustil nepredložením súhrnného výkazu DPH za mesiac január 2012 v zákonom stanovenej lehote, ktorý výkaz žalobca nepodal do 20.02.2012, ale až dňa 21.02.2012. Z uvedeného je zrejmé, že omeškanie žalobcu so splnením nepeňažnej daňovej povinnosti sa vzťahuje na obdobie pred začatím reštrukturalizačného konania voči žalobcovi.

Z tohto dôvodu žalobca trval na tom, že pohľadávka, ktorej zodpovedá právna povinnosť žalobcu zaplatiť pokutu je právom na peňažné plnenie, ktorého vznik nemožno v insolvenčných pomeroch viazať len na vydanie rozhodnutia o jeho uložení, ale toto v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. vzniklo pred začatím reštrukturalizačného konania voči žalobcovi, a preto ho bolo za účelom dosiahnutia plnenia potrebné riadne a včas uplatniť v reštrukturalizácii prihláškou.

Žalobca namietal, že prvostupňový súd oddelil otázky zákonnosti uloženia pokuty napádaným rozhodnutím a jej vymáhateľnosti, ktorou sa z tohto dôvodu nezaoberal, čo však žalobca považoval za formalistické posúdenie.

Žalobca nenamietal, že správca dane je povinný v stanovených prípadoch uložiť pokutu, avšak existenciu tejto povinnosti a lehotu na jej vykonanie nemožno posudzovať izolovane len s odkazom na doslovný jazykový výklad ust. § 155 ods. 1 daňového poriadku, ale aj v spojení s ustanoveniami upravujúcimi zánik tohto práva, ako aj s účelom uloženia pokuty, ktorým nepochybne je jej následné vymáhanie, nakoľko existencia povinnosti uložiť pokutu bez následnej a s tým spojenej povinnosti jej vymáhania by nemala žiadne opodstatnenie a nešlo by o efektívnu správu daní, na ktorej má štát nepochybný záujem, ani nemôže dôjsť k naplneniu samotného účelu sankcie smerujúcej k represii daňového subjektu.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Nitre zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, alebo rozsudok Krajského súdu v Nitre zruší a vec vráti Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v celom rozsahu pridrižiava svojho písomného vyjadrenia k žalobe z dôvodu, že odvolanie podané žalobcom neobsahuje žiadne nové skutočnosti ako tie, ku ktorým sa už žalovaný vyjadroval.

III.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 12 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Zlaté Moravce zo dňa 11.06.2014 č. 9416301/5/2706032/2014. Týmto rozhodnutím správca dane podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku v znení neskorších predpisov vyrubil žalobcovi pokutu 60,- eur za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku za nepredloženie súhrnného výkazu DPH za mesiac január 2012 v lehote a v súlade s § 80 zákona č. 222/2004 Z. z.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že správca dane zistil, že daňový subjekt (žalobca) nepodal súhrnný výkaz na dani z pridanej hodnoty za január 2012 v termíne do 20.02.2012. Zákonom stanovená lehota na jeho podanie bola do 20.02.2012 podľa ust. § 80 ods. 9

zákona č. 222/2004 Z. z. Keďže tento výkaz nebol podaný v zákonom stanovenej lehote, správca dane vydal uvedené rozhodnutie.

IV.

Právna úprava, právne názory odvolacieho súdu

Podľa ust. § 80 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z., platiteľ je povinný podať súhrnný výkaz za každý kalendárny mesiac, v ktorom

- a) dodal tovar oslobodený od dane podľa § 43 ods. 1 z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte,
- b) premiestnil tovar oslobodený od dane podľa § 43 ods. 4,
- c) sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ podľa § 45,
- d) dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, a táto osoba je povinná platiť daň.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, súhrnný výkaz je povinná podať aj zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a za každý kalendárny štvrťrok, v ktorom dodala službu podľa odseku 1 písm. d).

Podľa ust. § 80 ods. 9 citovaného zákona, osoby podľa odsekov 1 až 3 sú povinné podať súhrnný výkaz elektronickými prostriedkami najneskôr do 25 dní po skončení obdobia, za ktoré sú povinné podať súhrnný výkaz. Súhrnný výkaz musí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom. Súhrnný výkaz podaný elektronickými prostriedkami nemusí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, ak osoba, ktorá podáva súhrnný výkaz, má s daňovým úradom uzavretú písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia a ak osoba, ktorá podáva súhrnný výkaz, písomne oznámi daňovému úradu údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na internetovej stránke Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, správneho deliktu sa dopustí ten, kto nesplní niektorú z povinností nepeňažnej povahy podľa tohto zákona lebo podľa osobitných predpisov, pričom nejde o správny delikt podľa písmen a) až i).

Podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku, správca dane uloží pokutu od 60,- eur do 3 000,- eur za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. d) a j); ak je správcom dane obec, uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane alebo poplatku, nie menej ako 5,- eur, najviac však do 1 500,- eur.

Odvolací súd v predmetnej veci rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/190/2014-52 zo dňa 21.10.2015, ktorým prvostupňový súd žalobu zamietol.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti

napadnutému rozsudku Krajského súdu v Nitre, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, pričom duplicitné opakovanie všetkých pre účastníkov známych faktov v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu považuje za nadbytočné. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Žalobca v podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho a neúplne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho posúdenia veci z dôvodu, že sa prvostupňový súd nezaoberal skutočnosťou, že uznesením Okresného súdu Nitra vydaným pod sp. zn. 32R/3/2013 dňa 15.05.2013, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 97/2013 zo dňa 22.05.2013 bolo voči žalobcovi začaté reštrukturalizačné konanie, uznesením z 21.06.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 124/2013 zo dňa 28.06.2013 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu a uznesením z 31.01.2014, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 26/2014 zo dňa 07.02.2014 bol potvrdený reštrukturalizačný plán žalobcu prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 10.01.2014 a súčasne skončená reštrukturalizácia.

Podľa názoru žalobcu prvostupňový súd sa nezaoberal skutočnosťou, či uloženiu pokuty správcom dane nebránili osobitné právne normy, v tomto prípade zákon č. 7/2005 Z. z. Žalobca upozornil na skutočnosť, že podľa ust. § 84 ods. 1 písm. g) daňového poriadku pohľadávky, ktoré v reštrukturalizačnom konaní neboli riadne a včas prihlásené zanikajú. Zdôraznil, že s touto skutočnosťou sa nevysporiadal tak správca dane, ako ani prvostupňový súd.

Senát odvolacieho súdu k uvedenej námietke žalobcu považuje za potrebné uviesť, že nie je možné sa s ňou stotožniť, pretože existencia povoleného reštrukturalizačného konania nemá na prejednanú vec žiadny relevantný vplyv.

V preskúmvanej veci nie je sporné, že súhrnný výkaz podal žalobca na dani z pridanej hodnoty za mesiac január 2012 dňa 21.02.2012, pričom zákonom stanovená lehota na jeho podanie bola do 20.02.2012. Keďže správca dane konštatoval porušenie povinnosti daňového subjektu postupom podľa ust. § 80 ods. 9 zákona č. 222/2004 Z. z., vydal rozhodnutie, ktorým uložil daňovému subjektu pokutu vo výške 60,- eur v zmysle ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, v zmysle ktorého sa správneho deliktu dopustí ten, kto nesplní niektorú z povinností nepeňažnej povahy podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že uloženie pokuty predstavuje zákonom stanovenú povinnosť správcu dane, a to bez ohľadu na skutočnosť, či táto sankcia ako daňová pohľadávka bude alebo nebude prihlásená do reštrukturalizačného konania v zmysle ust. § 120 zákona č. 7/2005 Z. z.

Správca dane je v zmysle § 155 ods. 1 daňového poriadku povinný pri zistení, že zo strany kontrolovaného daňového subjektu došlo k spáchaniu správneho deliktu, uložiť mu pokutu. Inak povedané, daňový poriadok neumožňuje správcovi dane rozhodnúť sa podľa okolností daného prípadu, či kontrolovanému daňovému subjektu pokutu uloží alebo nie.

V administratívnom konaní nebolo sporné, že žalobca sa dopustil správneho deliktu, a to nepodaním súhrnného výkazu dane z pridanej hodnoty za január 2012 v zákonom stanovenej lehote, preto postup správcu dane považoval odvolací súd za vecne správny.

Predmetom súdneho prieskumu bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia o uložení sankcie v zmysle daňového poriadku a nie posúdenie správnosti prihlásenej pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že v danom prípade je nutné rozlíšiť právo vzniku pohľadávky a právo uplatnenia pohľadávky, ktoré nemožno stotožňovať.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd SR dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom, pričom v konaní žalovaného správneho orgánu, ako ani v konaní, ktoré mu predchádzalo, nebola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Námietky žalobcu uvádzané tak v žalobe, ako aj v odvolaní považoval odvolací súd vo vzťahu k posudzovanému rozhodnutiu za právne irelevantné.

Najvyšší súd SR preto rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/190/2014-52 zo dňa 21.10.2015 podľa ust. § 219 ods. 1, ods. 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.